

Villa Minerva

Kroniek van een dagboekschrijver

Villa Minerva

Kroniek van een dagboekschrijver

Novelle

Bram Zoon

Eerste druk (2018)

Copyright © Bram Zoon (2017)

Omslagillustratie: © Jan Grotenbreg (2002)

Portretfoto: © Michiel Faro (2018)

Informatie: www.bramzoon.com

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande toestemming van de auteur. Voor overname kunt u zich wenden tot: mail@bramzoon.com

ISBN 9789402178869
www.bravenewbooks.nl

Toen ik schipbreuk leed, voer ik goed.
Arthur Schopenhauer (1788 - 1860)

Inhoudsopgave:

VERBORGEN AGENDA'S

1. Villa Minerva / 13
2. De nacht / 16
3. Heimerts bittere tranen / 18
4. Gemene rotstreek / 22
5. Blijmoedigheid zonder wensen / 26
6. Het diner / 29
7. Verborgene agenda's / 35

AFWEERPANTSER

8. Onvoorziene klaarheid van geest / 41
9. Verontrustende vragen / 44
10. Krenken / 48
11. Vernedering / 49
12. Mensen / 53
13. Versleten inzichten / 56
14. Een hachelijke kwestie / 58
15. Afweerpantser / 61
16. Alles is één / 63
17. Zuiverheid van geest / 66
18. Razernij van de haat / 69
19. Slaap van de krachten / 72
20. Een raadselachtig ding / 73
21. Tweestrijd / 79

VRIJE VAL

22. Nalatenschap / 81
23. Urlaub von Leben / 86
24. Afschuw en bewondering / 93
25. Een bijzonder telefoontje / 95

26. Giovanni Battista Pergolesi / 98
27. Niets rechtzetten / 101
28. Overgave / 102
29. De klokkenmaker / 104
30. De laatste kamer / 105
31. Een zeker weten / 108
32. Terugkeer naar Ithaka / 112

SLOT

33. Naderend einde / 116
34. Toedrachtonderzoek/ 119
35. Angsthaas / 122
36. Een welgemikte dreun/ 123
37. De lift / 126

Over Bram Zoon / 130

VERBORGEN AGENDA'S

1. Villa Minerva

Het is bijna donker als Heimert Trouwborst met een royale bocht de toegangsweg van het landhuis indraait. De hevige regenval van de laatste dagen heeft het parkachtige landschap ondergedompeld in een herfstachtige mistroostigheid. In de verte brandt licht. Stapvoets rijdt hij de oprijlaan op. Een vrouw staat hem op het bordes op te wachten. Als hij knippert met de grote lichten, zwaait ze uitbundig naar hem. Het is winter, 2015.

Trouwborst stapt uit, zij loopt kordaat op hem toe. Slechts enkele seconden, luttele meters maar, is er een afstand tussen hen, als in een vertraagde film, die naar het schijnt eeuwig duurt en hem even uit zijn evenwicht brengt, bijna doet wankelen. Dan dringt haar heldere stem tot hem door en wordt de vertrouwde van hun vriendschap weer in hem opgeroepen.

'Welkom Heimert, fijn dat je er weer bent. Ik heb me zorgen om je gemaakt.'

'Ik heb een flinke opdonder gekregen.' Hij wijst op de plastic tas gevuld met medicijnen die hij op de grond heeft gezet om Emma te begroeten. Emma glimlacht en knikt instemmend. Ze ziet in één oogopslag dat hij een zandkleurige broek met een blazer, een lichtblauw overhemd en instapschoenen draagt.

'Ik ben me dood geschrokken, dat mag je best wel weten.' Heimert aarzelt of hij zal reageren op wat Emma zegt, ze bedoelt het goed en dat is het belangrijkste.

'In de komende tijd kun je hier aansterken.' Hij verzwijgt dat hij op de heenweg met de versnelling zat te klungelen en zowat een ongeluk heeft veroorzaakt.

'Maar hoe gaat het met jou?'

'Prima, maar ik ben nog steeds snel vermoeid.' Dan vervolgt ze, alsof ze er liever niet verder op wil ingaan, met: 'De studeerkamer heb ik voor ons ingericht.'

'Ik heb alle bestanden bij me. De back-ups liggen veilig in de kluis. Werkbestanden kunnen we via het internet benaderen en raadplegen. Veel onheil kan ons niet treffen.'

In Heimerts koffer bevindt zich het meest recente manuscript van Timo's dagboeken. Zojuist heeft hij er in de nabijgelegen stad een tweetal kopieën van laten maken.

'Eerst gaan we wat eten en drinken. Je zult wel trek hebben,' zegt ze.

'Ja. Eindelijk weer in een vertrouwde omgeving slapen.' Als ze naar de woonkamer gaan zegt Emma: 'Je zal hier weer tot rust komen, daar ben ik van overtuigd.'

'Het is fijn dat we enige tijd kunnen optrekken, je steun komt op het juiste moment.' Heimert kijkt nog eens goed naar haar, het lijkt alsof ze kleiner, tengerder, brozer is geworden. Ze draagt donkerblauwe jeans, met een bijpassende polo en blauwwitte sneakers. Om haar heen het ragfijne, nauwelijks waarneembare eau de toilette *Pleasures*.

'Ik ga zo een lichte maaltijd voor je koken, die niet te zwaar op je maag ligt.'

'Je verwent me.'

'Gebakken dorade op een laagje puree, aangemaakt met wat prei.'

Ze lopen naar het raam dat uitzicht geeft op de druilerige bomentuin: 'Je mag één keer raden wat we er bij drinken?'

'*Sancerre Blanc*, dat kan niet anders, daar was Timo zo gek op. Heb je ze nog steeds?'

'Wel voor een heel bataljon.'

'Timo heeft je goed verzorgd achtergelaten.' Heimert ziet dat er tranen in haar ogen opwellen.

'Wil jij er straks één uit de kelder halen?'

Als Heimert even later de trap afgaat naar de wijnkelder, struikelt hij bijna over een stapel huis-aan-huisbladen. Hij pakt ze op en legt ze in de papierbak. Een van de kranten kopt *Huisarts ontmaskerd* maar de strekking van wat hij in het halfduister leest dringt niet tot hem door. Mompelend: 'ik ben in de tussentijd ook ontdaan van overbodige franje.' Woede komt plotseling in hem op als hij denkt aan wat hem zo onverwacht en onverdiend is overkomen. Het duizelt hem, hij staat stil en wrijft met de vingers van beide handen langs zijn slapen, dan sissend: 'huichelaar, schoft, verrader.' Knijpt vervolgens zonder erbij na te denken het licht aan en pakt drie flessen uit een van de klimaatkasten. Vlak voordat hij weer naar boven gaat en het licht weer uitdoet merkt Heimert dat de woede nagenoeg uit hem is weggevloeid.

Villa Minerva bevindt zich in een parkachtige omgeving, met in de directe nabijheid tientallen hoge kastanje- en beukenbomen. Een landhuis van eind achttiende eeuw met veertien kamers. Alles is grondig gerestaureerd; drie jaar is er onafgebroken aan verbouwd. Helemaal achter het huis tegen de rand van het bos, onttrokken aan ieder nieuwsgierig oog, bevinden zich een tennisbaan en een zwembad. Via de lange oprijlaan verlaat men de villa en komt men op een verharde provinciale weg. Naar het noorden zijn de grote wegen. In het zuiden is een middelgrote gemeente met een bijzondere gotische kerk, haar beide ranke torens kun je al van ver zien. Onder de villa bevinden zich: een souterrain, een ruime wijnkelder en een dubbele garage, via een tussendeur en een trap kom je in de gang. Overal zijn nog originele glas-in-loodramen, met uitzondering van de studeerkamer, daar is een groot raam geplaatst dat uitzicht biedt op het park. De kamers, de gangen en overlopen hebben zonder uitzondering nog het oorspronkelijke

ingelegde parket. De daken van de villa zijn bedekt met riet. Direct achter de villa bevinden zich, in laagbouw, de kantoren van het architectenbureau van Timo. Een brede glazen gang, met verchromde stijlen, verbindt het oude landhuis met deze hypermoderne werk- en ontvangstruimten. Bezoekers worden daar niet geacht zonder de nadrukkelijke toestemming van Timo Ketelaar te komen, iets waar na zijn overlijden geen verandering in is gekomen.

2. De nacht

Heimert en Emma zullen die nacht moeilijk in slaap komen. Allebei woelen ze onrustig in hun bed. Ze zijn bezorgd over wat de ander via de dagboeken, uit- en onuitgesproken, weet. Heeft Heimert weet van Emma's overspelige neigingen en van het feit dat ze jaloez is op diens relatie met Timo? Dat idee geeft haar al bij voorbaat schaamte en schuldgevoelens. Maar ook Heimert is gespannen, ondanks het feit dat hij het dagboek van binnen en van buiten kent. Wat weet Emma eigenlijk van hem, ze kan hem ongetwijfeld in verlegenheid brengen, maar waarmee? Ze maken zich, nu het moment nadert dat zij zich gezamenlijk over de gewetenserfenis van Timo gaan buigen, meer zorgen over zichzelf, over hun eigen bezwaarde geweten, en minder over elkaar. Hoe moeten ze reageren als er plotselinge zielenroerselen, grote en kleine geheimpjes naar voren komen? Is er dan wel een bliksemafleider? En als dit niet het geval is, welke effecten heeft dit dan op hun vriendschap en op hun werk aan het dagboek? Zijn ze robuust genoeg om recht te doen aan Timo's tekst? Kunnen ze de neiging weerstaan om het dan op een akkoordje te gooien? Kennelijk ontgaat het beiden dat ze elkaar onder die omstandigheden ook met zachtheid en compassie kunnen benaderen en steunen.

Heimert ijsbeert door zijn kamer, doet de gordijnen open en na enige tijd weer dicht. Het regent nog steeds, aan de zwiepende takken ziet hij dat de wind flink is toegenomen. Dan legt hij het manuscript op het bureau en besluit om het niet achter te houden. Die middag koesterde hij nog het dwaaze idee dat hij het voor zichzelf wilde houden, nu denkt hij daar anders over. Allebei moeten ze het immers kunnen inzien en gebruiken. Dat inzicht verschaft hem enige rust en vertrouwen in wat nog moet komen en wat hij niet in de hand heeft.

Emma neemt zich aanvankelijk voor om de volgende morgen eerst de werkwijze en onderlinge codes af te spreken. Naderhand begint ze zich meer en meer te realiseren dat het dagboek eigenlijk zo goed als klaar is en dat ze er weinig meer aan kan veranderen. Haar rol en bijdrage blijven beperkt tot die van kritisch en betrokken meezeer, meer zit er nu niet voor haar in. In de voorbije jaren heeft Timo mondjesmaat verteld over zijn dagboek, zij wil zichzelf nu niet groter maken dan ze is geweest. Toch kan ze niet verdoezelen dat ze zich ook buitengesloten heeft gevoeld en kampte met jaloerse gevoelens jegens Heimert. Kennelijk had Timo redenen om Heimert in vertrouwen te nemen en haar niet, ze moest het hier nu bij laten. Deze gedachten missen hun kalmerende werking niet. Op het moment dat Emma bovendien beseft dat ze op elkaar mogen vertrouwen, in plaats van gezichtsverlies te moeten ondergaan, valt ze in slaap.

Klaarblijkelijk ontgaat het Emma dat ze haar medewerking ook zou kunnen onthouden. Heimert heeft haar instemming nodig om te kunnen publiceren, hij heeft er geen belang bij om haar te passeren of een conflict te riskeren. Later zal Emma gaan vermoeden dat ze wel degelijk enige invloed heeft op het al dan niet publiceren. Ze zal – tot haar eigen verbazing – als het haar niet zinde voorwaarden verbinden aan haar goedkeuring.